

مطالعه رابطه حسابرِس بر گزارشگری مالی با نقش افشا صورت‌های مالی

محبوبه رحیمی^{۱*}

بهمن قدیمی^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۹/۱۵

چکیده

هدف این تحقیق مطالعه رابطه حسابرِس بر گزارشگری مالی با نقش افشای صورت‌های مالی بوده است. قلمرو مکانی این تحقیق شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و قلمرو زمانی سالهای بین ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ بوده است. تحقیق حاضر در زمره تحقیقات کاربردی قرار دارد و از لحاظ ماهیت در زمره تحقیقات توصیفی قرار داشته و از نظر روش نیز در دسته تحقیقات همبستگی محسوب می‌گردد. در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات، از روش کتابخانه‌ای استفاده شد. به منظور تحلیل داده‌ها ابتدا پیش‌آزمون‌های پایایی و همبستگی، آزمون F لیمبر، آزمون هاسمن و سپس از آزمون رگرسیون چند متغیره برای تایید و رد فرضیه‌های تحقیق (نرم افزار ایویوز) استفاده گردیده است. نتایج نشان داد تغییر حسابرِس منجر به بهبود کیفیت گزارشگری مالی می‌شود، زیرا حسابرِس جدید با نگاه بی‌طرفانه و تازه، مشکلات را بهتر شناسایی می‌کند و افشای شفاف و کامل موضوعات کلیدی، شفافیت مالی را افزایش داده و به تصمیم‌گیری آگاهانه‌تر سرمایه‌گذاران کمک می‌کند. انتخاب حسابرِس با تجربه و صلاحیت بالا نیز، تأثیر مثبتی بر کیفیت گزارشگری مالی دارد، زیرا آن‌ها توانایی بیشتری در شناسایی ریسک‌ها و ارائه گزارش‌های دقیق دارند.

واژه‌های کلیدی

کیفیت گزارشگری مالی، چرخش حسابرِس، افشا موضوعات کلیدی صورتهای مالی، انتخاب حسابرِس.

^۱ کارشناس ارشد مهندسی مالی، دانشکده مدیریت و حسابداری، موسسه آموزش عالی پرندک، ایران. mahboberahimi88@gmail.com

^۲ استادیار گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران، ایران.

مقدمه

بسیاری از رسوایی‌های حسابداری و بحران‌های مالی اخیراً در بسیاری از شرکت‌های برجسته رخ داده است، اعتماد سرمایه‌گذاران را در مورد گزارش‌های مالی تضعیف کرده و انتقادات متعددی را در مورد کیفیت گزارش‌گری مالی^۱ وارد کرده‌اند (آکجو و باباتنده^۲، ۲۰۱۷). ناامیدی یکی از مهمترین عوامل کلیدی تشخیص داده شده است که منجر به این بحران‌های مالی می‌شود، که از کمبود افشای مالی با کیفیت و شیوه‌های حاکمیتی ناکافی نشأت گرفته شده است. بنابراین، شکست گسترده در افشای مالی، تقاضای سرمایه‌گذاران، تنظیم‌کننده‌ها و سایر ذینفعان را برای افزایش کیفیت اطلاعات مالی و تقویت کنترل مدیران ایجاد کرده است. از این رو، شرکت‌ها باید اطلاعات مالی را با کیفیت بالاتر تهیه کنند، یعنی اطلاعات افشا شده باید قابل اعتماد و مرتبط باشد تا به استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی در تصمیم‌گیری کمک کند (شاهعلیزاده، ۱۴۰۳). از طرفی هنگامی که یک شرکت حسابرس خود را تغییر می‌دهد، ممکن است این تغییر به دلایلی مانند نظارت دقیق‌تر حسابرس جدید، استقلال بیشتر حسابرس جدید یا اختلاف نظر با حسابرس قبلی، منجر به بهبود یا کاهش کیفیت گزارش‌گری مالی شود. برخی معتقدند که حسابرس جدید با نگاهی تازه به صورت‌های مالی، ممکن است مواردی را شناسایی کند که حسابرس قبلی از آن غافل شده است و در نتیجه، گزارش مالی دقیق‌تر و شفاف‌تری ارائه شود. همچنین موضوعات کلیدی مواردی هستند که می‌توانند بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان تأثیرگذار باشند. این موضوعات ممکن است شامل رویدادهای غیرعادی، ریسک‌های عمده، قراردادهای مهم و تغییرات قابل توجه در سیاست‌های حسابداری باشد. زیرا سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان می‌توانند با اطلاعات دقیق‌تر و کامل‌تری تصمیم‌گیری کنند و اعتماد بیشتری به گزارش‌های مالی داشته باشند. انتخاب حسابرس نیز یک تصمیم مهم برای شرکت‌ها است، زیرا حسابرس مسئولیت اظهارنظر در مورد صحت و انطباق صورت‌های مالی با استانداردهای حسابداری را بر عهده دارد. انتخاب حسابرسی که دارای تجربه و تخصص بیشتری در صنعت مربوطه است، ممکن است به ارائه گزارش مالی با کیفیت بالاتری منجر شود. همچنین، انتخاب حسابرسی که استقلال بیشتری از شرکت دارد، می‌تواند به کاهش ریسک تقلب و ارائه گزارش مالی بی‌طرفانه‌تر کمک کند. هر سه متغیر فوق به عوامل مختلفی که بر کیفیت گزارش‌گری مالی تأثیرگذار هستند، می‌پردازند. چرخش حسابرس، افشای کامل موضوعات کلیدی و انتخاب حسابرس مناسب، همگی انتظار می‌رود تا به بهبود کیفیت اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی کمک کنند. در نهایت، هدف از این پژوهش افزایش شفافیت و قابلیت اطمینان گزارش‌های مالی و حفاظت از حقوق سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان است (پورناما و همکاران^۳، ۲۰۲۴).

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

مبانی نظری و توسعه فرضیه‌ها

این فرضیه بر پایه چندین تئوری حسابداری و مبانی نظری استوار است. به طور خلاصه، این فرضیه بیان می‌کند که تغییر دوره‌ای حسابرس یک شرکت، می‌تواند بر کیفیت گزارش‌های مالی آن شرکت اثرگذار باشد. این تأثیر می‌تواند مثبت یا منفی باشد و به عوامل مختلفی بستگی دارد. تئوری استقلال حسابرس بیان می‌کند که استقلال حسابرس از مشتری، عاملی کلیدی برای اطمینان از کیفیت گزارش‌های مالی است. با تغییر دوره‌ای حسابرس، رابطه وابستگی بین حسابرس و مشتری کاهش یافته و احتمال ارائه گزارش‌های مالی بی‌طرفانه‌تر افزایش می‌یابد. حسابرس جدید، با دیدگاه تازه و بدون تعلق خاطر قبلی، ممکن است به مواردی که حسابرس قبلی نادیده گرفته است، توجه بیشتری کند. تئوری نظارت بازار، بر نقش

1 . Financial Reporting Quality

2 . Akeju and Babatunde

3 Purnama, et al

بازار سرمایه در نظارت بر فعالیت‌های شرکت‌ها تأکید دارد. تغییر حسابرِس می‌تواند سیگنالی برای سرمایه‌گذاران باشد مبنی بر اینکه ممکن است در گزارش‌های مالی قبلی مشکلی وجود داشته باشد. این سیگنال می‌تواند منجر به افزایش دقت و کیفیت گزارش‌های مالی در دوره‌های بعد شود. از طرفی در تئوری نمایندگی، مدیران شرکت به عنوان عامل و سهامداران به عنوان کارگزار در نظر گرفته می‌شوند. حسابرِس به عنوان یک مکانیزم نظارتی، به کاهش تضاد منافع بین این دو گروه کمک می‌کند. تغییر دوره‌ای حسابرِس می‌تواند این مکانیزم نظارتی را تقویت کند (پورناما و همکاران^۱، ۲۰۲۴). بنابراین فرضیه اول تدوین می‌گردد:

فرضیه اول - چرخش حسابرِس بر کیفیت گزارشگری مالی تأثیر دارد.

افشای موضوعات کلیدی صورت‌های مالی به عنوان یکی از جنبه‌های مهم گزارشگری مالی، به منظور ارائه اطلاعات شفاف و قابل اتکا به ذینفعان مختلف صورت می‌گیرد. بر اساس تئوری‌های حسابداری، این افشاگری‌ها تأثیر قابل توجهی بر کیفیت و کارآمدی گزارشگری مالی دارند. از دیدگاه تئوری تقاضا و عرضه اطلاعات، افشای موضوعات کلیدی به عنوان یک کالای اطلاعاتی در نظر گرفته می‌شود. تقاضا برای این اطلاعات از سوی سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و سایر ذینفعان برای کاهش عدم قطعیت در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی ناشی می‌شود. عرضه اطلاعات نیز توسط شرکت‌ها با هدف کاهش هزینه‌های سرمایه و افزایش ارزش سهام صورت می‌گیرد. در این راستا، افشای موضوعات کلیدی به عنوان یک مکانیزم برای کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و بهبود کارایی بازار عمل می‌کند. در تئوری نمایندگی رابطه بین مدیران به عنوان عامل و سهامداران به عنوان کارگزار مورد بررسی قرار می‌گیرد. مدیران ممکن است انگیزه‌ای برای پنهان‌کاری یا ارائه اطلاعات گمراه‌کننده داشته باشند. افشای موضوعات کلیدی به عنوان یک مکانیزم نظارتی بر عملکرد مدیران عمل کرده و از بروز تعارض منافع جلوگیری می‌کند. همچنین، این افشاگری‌ها به سهامداران کمک می‌کند تا عملکرد مدیران را ارزیابی کرده و در صورت لزوم اقدامات لازم را انجام دهند. تئوری ارزش‌گذاری، بر رابطه بین اطلاعات حسابداری و ارزش شرکت تأکید دارد. افشای موضوعات کلیدی به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند تا درباره آینده شرکت قضاوت دقیق‌تری داشته باشند و به این ترتیب، ارزش سهام شرکت را به طور دقیق‌تری ارزیابی کنند. همچنین، این افشاگری‌ها به کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران منجر می‌شود. تئوری لنگر نیز بیان می‌کند که افراد در تصمیم‌گیری‌های خود به اطلاعاتی که در دسترس دارند، بیش از حد تکیه می‌کنند. افشای موضوعات کلیدی به عنوان یک منبع اطلاعاتی مهم، می‌تواند بر تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان تأثیرگذار باشد. این تأثیرگذاری می‌تواند مثبت یا منفی باشد و به نوع اطلاعات افشا شده و نحوه ارائه آن بستگی دارد. به طور خلاصه، افشای موضوعات کلیدی صورت‌های مالی بر اساس تئوری‌های حسابداری مختلف، به عنوان یک مکانیزم مهم برای بهبود کیفیت و کارآمدی گزارشگری مالی تلقی می‌شود. این افشاگری‌ها به کاهش عدم قطعیت، کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، بهبود تصمیم‌گیری، افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران و در نهایت افزایش ارزش شرکت کمک می‌کنند. بنابراین فرضیه دوم تدوین می‌گردد:

فرضیه دوم - افشا موضوعات کلیدی صورتهای مالی بر گزارشگری مالی تأثیر دارد.

طبق تئوری نمایندگی، مدیران به عنوان نمایندگان سهامداران عمل می‌کنند و ممکن است انگیزه‌ای برای دستکاری اطلاعات مالی داشته باشند تا منافع شخصی خود را تأمین کنند. در این شرایط، انتخاب یک حسابرِس مستقل و با

صلاحیت می‌تواند به عنوان یک مکانیزم نظارتی عمل کرده و از دستکاری اطلاعات توسط مدیران جلوگیری کند. حسابرسان مستقل با انجام حسابرسی، اطمینان حاصل می‌کنند که اطلاعات مالی به طور دقیق و عادلانه ارائه شده است و به این ترتیب، کیفیت گزارشگری مالی بهبود می‌یابد. بر مبنای تئوری قرارداد، قرارداد حسابرسی به عنوان یک توافقنامه بین مدیران و حسابرسان در نظر گرفته می‌شود. در این قرارداد، حسابرس متعهد می‌شود که گزارش مالی را بررسی و تایید کند. انتخاب یک حسابرس با تجربه و صلاحیت می‌تواند به بهبود کیفیت قرارداد حسابرسی منجر شود و در نتیجه، کیفیت گزارشگری مالی نیز افزایش یابد. تئوری پردازش اطلاعات بر نقش اطلاعات در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران تاکید می‌کند. اطلاعات مالی با کیفیت بالا، به سرمایه‌گذاران کمک می‌کند تا تصمیمات سرمایه‌گذاری بهتری اتخاذ کنند. انتخاب یک حسابرس با شهرت و اعتبار بالا می‌تواند به افزایش کیفیت اطلاعات مالی و در نتیجه، بهبود تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران کمک کند. حسابرسان با شهرت بالا، به دلیل تعهد به کیفیت و استقلال، می‌توانند اطمینان بیشتری را به سرمایه‌گذاران منتقل کنند (پورناما و همکاران، ۲۰۲۴). بنابراین فرضیه سوم تدوین می‌گردد:

فرضیه سوم- انتخاب حسابرس بر گزارشگری مالی تاثیر دارد.

پیشینه پژوهش

در داخل کشور نتایج پژوهش مرادیان و همکاران (۱۴۰۳)، بیانگر وجود رابطه منفی و معنی داری بین ریسک نقدینگی، ریسک اعتباری و ریسک عملیاتی و کیفیت گزارشگری مالی می‌باشد. رسولی (۱۴۰۳) دریافتند که رابطه مثبت و مستقیم فرهنگ مالیاتی با حاکمیت شرکتی و حاکمیت شرکتی با کیفیت گزارشگری مالی می‌باشد. همچنین نقش میانجی‌گری حاکمیت شرکتی در رابطه بین فرهنگ مالیاتی و کیفیت گزارشگری مالی مورد تایید قرار نگرفت. شاهعلیزاده (۱۴۰۳)، دریافت که مدل‌های مختلف سنجش کیفیت اطلاعات مالی از قدرت توضیحی متفاوتی برخوردارند و کیفیت اطلاعات مالی بالاتر بر اساس معیارهای سنتی در صنایع خودرو و قطعات، دارویی، سیمان و آهک و گچ، و فلزات اساسی، با واکنش مثبت بازار از طریق ارزش‌گذاری بیشتر همراه است که این امر نشان‌دهنده اعتبار این مدل‌ها در تفسیر واکنش بازار نسبت به کیفیت اطلاعات مالی در این صنایع است. همچنین مدل‌های مبتنی بر معیارهای ترکیبی (نوین) نیز در این صنایع قدرت توضیحی دارند که این موضوع به ویژه در صنایعی که داده‌های ترکیبی قوی‌تری دارند مشهودتر است و در آخر بیان داشت، مدل‌های ترکیبی به دلیل قوی‌تر بودن در تبیین تغییرپذیری کیفیت اطلاعات، اهمیت بیشتری یافته‌اند و نقش مؤثرتری ایفا می‌کنند. هداوند (۱۴۰۳) دریافتند که داده‌های ورودی بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکتهای تولیدی تاثیر مثبت و معنادار دارد. همچنین مطابق نتایج بدست‌آمده، سطح عملکردی داده‌ها، سطح تاکتیکی داده‌ها و سطح راهبردی داده‌ها نیز بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکتهای تولیدی تاثیر مثبت و معنادار دارد. رابطی خطیبی و همکاران (۱۴۰۲) دریافتند که کنترل داخلی گزارشگری مالی بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر مستقیم و معناداری دارد و پیچیدگی سازمان بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر معکوس و معناداری دارد. حاجیها و چناری (۱۴۰۲) دریافتند که قابلیت مقایسه صورت‌های مالی کیفیت گزارشگری مالی را ارتقا می‌دهد اما نقش تعدیل‌کنندگی کیفیت حسابرسی بر این ارتباط بی‌تأثیر است. سطوح بالاتر مقایسه‌پذیری موجب بهبود محیط اطلاعاتی مدیران و کیفیت گزارشگری مالی می‌شود. همچنین توانایی‌های مدیران در ارزیابی عملکرد شرکت و پیش‌بینی رویدادهای آتی و فراهم کردن اطلاعات در برآوردهای آینده‌نگرانه قابل اطمینانی که بتوان با آن‌ها اقلام تعهدی با کیفیت بالاتری را گزارش کرد، بیشتر می‌شود. ارواحی و رجایی زاده هرندي (۱۴۰۱)، دریافتند که ارتباط مثبتی بین

حاکمیت شرکتی و کیفیت گزارشگری مالی برقرار است بدین معنی که با افزایش حاکمیت شرکتی، کیفیت گزارشگری مالی افزایش خواهد یافت؛ علاوه بر این، بین کیفیت حسابرسی داخلی و کیفیت گزارشگری مالی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد بدین معنی که با افزایش کیفیت حسابرسی داخلی، کیفیت گزارشگری مالی افزایش خواهد یافت. امیر آزاد و همکاران (۱۳۹۷)، دریافتند که هزینه‌های سیاسی، فشار بازار سرمایه، اجتناب مالیاتی، معامله با اشخاص وابسته، عدم تقارن اطلاعاتی، شرایط قراردادهای وام، انگیزه پاداش مدیران و رقابت در بازار بر کیفیت گزارشگری مالی موثر هستند. اروجلو و همکاران (۱۳۹۶) دریافتند که اندازه هیئت مدیره بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر مستقیم و معناداری دارد. نتایج مربوط به متغیرهای کنترل نشان‌داد متغیرهای اعضای مستقل هیئت مدیره، تعداد جلسات هیئت مدیره، اندازه کمیته حسابرسی و تعداد جلسات کمیته حسابرسی بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر مستقیم و معناداری دارند. رحمانی و همکاران (۱۳۹۵) دریافتند که ویژگیهای، عمر، فرصتهای سودآوری و نرخ بازده داراییها بر کیفیت گزارشگری مالی واحدهای تجاری، تاثیر مثبت و معناداری دارند؛ اما تاثیر اندازه شرکت، بر کیفیت گزارشگری مالی واحدهای تجاری، معنادار نبود که یافته‌های حاضر در انطباق با یافته‌های حسن و بلو ۲۰۱۳ می‌باشد.

در خارج از کشور نیز سین و همکاران^۱ (۲۰۲۴)، دریافتند که اصطکاک مالی ناشی از نگرانی‌های انتخاب نامطلوب می‌تواند منجر به تفاوت بین ساختار سرمایه مشاهده‌شده و بهینه شود. با استفاده از انحراف از یک مدل پیش‌بینی‌شده ساختار سرمایه بهینه، متوجه می‌شوند که تقریباً یک سوم از شرکت‌هایی که اهرم بیشتری نسبت به شرکت متوسط صنعت خود دارند، در واقع دارای اهرم کمتری هستند و بیش از ۱۵ درصد از شرکت‌هایی که اهرم کمتری نسبت به شرکت متوسط صنعت خود دارند. عابد^۲ و همکاران (۲۰۲۳) دریافتند که میزان تأثیر عوامل تعیین‌کننده حسابداری خلاق با جنبه‌های شفافیت و افشا مرتبط است. در نهایت، نتایج شواهدی همزمان از انعطاف‌پذیری عوامل تعیین‌کننده حسابداری خلاق با پیامدهایی برای شفافیت و افشا و کیفیت گزارشگری مالی ارائه می‌دهد. فانگنگ^۳ و همکاران (۲۰۲۳)، دریافتند که مدیران عامل دارای تخصص مالی و حسابداری دارای نفوذ و مداخله بیشتری در مدیریت سود هستند و در نتیجه تاثیر نامطلوب بر FRQ دارند؛ این رفتار با این واقعیت توضیح داده می‌شود که مدیران عامل نه تنها درک محکمی از سیاست‌های مالی و حسابداری دارند، بلکه ترفندهای مداخله را نیز می‌دانند. فام و همکاران^۴ (۲۰۲۳)، دریافتند که هر سه عامل مورد بررسی به طور معنی‌داری بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر می‌گذارند. عابد^۵ و همکاران (۲۰۲۲) دریافتند که کمیته حسابرسی تصمیم‌حسابداری خلاق را در مورد کیفیت گزارشگری مالی در بخش بانکداری تجاری تعدیل می‌کند. در نهایت، پژوهش حاضر ضرورت استفاده از چنین رویه‌های شرکتی را برای طرف‌های ذی‌نفع به‌عنوان خط دفاعی برای کاهش شیوه‌های دستکاری و ارتقای کیفیت گزارشگری مالی معرفی می‌کند. کاواسی^۶ و همکاران (۲۰۲۱) دریافتند که تخصص هیئت مدیره و عملکرد نقش هیئت مدیره با کیفیت گزارشگری مالی ارتباط معناداری دارد. همچنین، کیفیت حسابرسی داخلی با کیفیت گزارشگری مالی ارتباط معناداری دارد. استقلال هیئت مدیره پیش‌بینی‌کننده قابل توجهی در کیفیت گزارشگری مالی نیست. نتایج آرمسترانگ^۷ و همکاران (۲۰۱۹) رابطه

1 Synn

2 Abed

3 Phuong Ngo

4 Pham, & et al

5 Abed, & et al

6 Kaawaase

7 Armstrong

مستقیم بین درک مدیریت از حسابرسی داخلی، حمایت مدیریت، استقلال سازمانی حسابرسان داخلی، شایستگی کارکنان حسابرسی داخلی و وجود منشور حسابرسی داخلی را با کیفیت گزارشگری مالی در سازمانهای دولتی آشکار نمود. گراس^۱ و همکاران (۲۰۱۷) دریافتند که در یک سیستم دوسطحی، حسابرسی داخلی با کیفیت بالا هم به کیفیت گزارشگری مالی و هم به کارایی حسابرسی مستقل کمک می کند. یافته های پژوهش از این فرضیه حمایت می کند که حسابرسی داخلی به عنوان عنصر اساسی حاکمیت شرکتی، مؤثر عمل می کند و نقش مهمی در گزارشگری مالی دارد. پاجیتا مارتینز^۲ و همکاران (۲۰۱۶) دریافتند که ویژگی های هیئت مدیره، براساس دیدگاه هایی که توسط چندین سازمان بین المللی بیان شده اند، تأثیر مهمی در کیفیت گزارشگری مالی دارند. یافته ها همچنین نشان می دهد که هم محققان و سیاست گذاران نباید سرمایه گذاران نهادی را به عنوان یک کل در نظر بگیرند، چرا که مدیران منصوب شده توسط انواع مختلف سرمایه گذاران نهادی، پیامدهای مختلفی بر کیفیت گزارشگری مالی دارند که بر اساس نوع نظر حسابرسی اندازه گیری می شود.

روش پژوهش

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ ماهیت، یک پژوهش توصیفی با تأکید بر روابط همبستگی است، زیرا از یک طرف وضع موجود را بررسی می کند و از طرف دیگر، رابطه بین متغیرهای مختلف را با استفاده از تحلیل رگرسیون، تعیین می نماید. علاوه بر این، در حوزه مطالعات پس رویدادی (استفاده از اطلاعات گذشته) قرار می گیرد و مبتنی بر اطلاعات واقعی صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و سایر اطلاعات واقعی است که با روش استقرایی به کل جامعه آماری قابل تعمیم خواهد بود.

جامعه آماری این تحقیق شرکت های پذیرفته شده برای فعالیت در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. دوره مطالعه از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ می باشد. برآورد حجم نمونه و روش نمونه گیری:

- به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه، دوره مالی آن ها منتهی به پایان اسفند ماه باشد.
- طی سال های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ تغییر سال مالی و توقف عملیات بیش از ۶ ماه نداشته باشند.
- شرکت های واسطه گری مالی، سرمایه گذاری و بانک ها به دلیل ماهیت خاص فعالیت حذف می شوند.
- اطلاعات مورد نیاز آن ها از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ در دسترس باشد.

مدل ها و روش تحلیل

با توجه به فرضیه های پژوهشی و متغیرهای مشخص شده، ابتدا یک مدل رگرسیونی برای فرضیه اول یعنی مدل (۱) در نظر می گیریم:

$$FRQ_{it} = C + \beta_1 Rot_{it} + \beta_2 Lev_{it} + \beta_4 Size_{it} + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

FRQ_{it}: کیفیت گزارشگری مالی در زمان t برای شرکت i

Rot_{it}: چرخش حسابرس در زمان t برای شرکت i

Levit: نسبت اهرمی در زمان t برای شرکت i

Size_{it}: اندازه شرکت در زمان t برای شرکت i

ε_{it}: عبارت خطا در زمان t برای شرکت i

1 Gros

2 Pucheta- Martínez

برای بررسی فرضیه دوم پژوهش مدل (۲) ارائه می‌گردد:

$$FRQ_{it} = C + \beta_1 DOA_{it} + \beta_2 DED_{it} + \beta_3 DOI_{it} + \beta_4 DOL_{it} + \beta_5 Inter_{it} + \beta_6 WC_{it} + \beta_5 FS_{it} + \beta_6 SR_{it} + \beta_7 COA_{it} + \varepsilon_{it} \quad (2)$$

در مدل مذکور داریم:

DOA: اقلام تعهدی اختیاری

DED: هزینه های اختیاری

DOI: درآمد اختیاری

DOL: ضرر اختیاری

اینتر: هزینه بهره

WC: سرمایه در گردش

FS: سستی مالی

SR: درآمد فروش

COA: بهای تمام شده کالای فروخته شده

همچنین برای بررسی فرضیه سوم پژوهش مدل (۳) ارائه می‌گردد:

$$FRQ_{it} = C + \beta_1 Choice_{it} + \beta_2 Lev_{it} + \beta_3 Size_{it} + \beta_4 ROA_{it} + \varepsilon_{it} \quad (3)$$

Choice_{it}: انتخاب حسابرِس در زمان t برای شرکت i

ROA_{it}: بازده دارایی ها در زمان t برای شرکت i

یافته های پژوهش

آزمون پایایی مدل

اولین گام برای برآورد الگو بعد از جمع‌آوری آمار، بررسی ویژگی‌های مانایی یا ایستایی متغیرهاست. برای این منظور از آزمون مانایی لوین، لین و چو^۱ داده‌های ترکیبی استفاده می‌شود که در جدول ۱ ارائه شده است:

جدول ۱. نتایج آزمون مانایی لوین، لین و چو برای متغیرهای پژوهش

نام متغیر	آماره t	سطح معناداری
کیفیت گزارشگری مالی	-۲۰٫۶۳	۰٫۰۰۰۰
چرخش حسابرِس	-۳۶٫۰۸	۰٫۰۰۰۰
انتخاب حسابرِس	-۱۹٫۶۵	۰٫۰۰۰۱
اندازه شرکت	-۳۲٫۳۹	۰٫۰۰۰۰
اهرم مالی	-۲۳٫۲۱	۰٫۰۰۰۰
بازده	-۲۱٫۱۷	۰٫۰۰۰۰
افشاء	-۳۱٫۸۴	۰٫۰۰۰۰

منبع: یافته های پژوهشگر

در جدول ۱، بر اساس این آزمون، P-Value کمتر از ۵٪ بوده است، کل متغیرهای پژوهش در سطح، پایا هستند. این بدان معناست که میانگین و واریانس متغیرها در طول زمان و کوواریانس متغیرها بین سال‌های مختلف ثابت بوده است. در نتیجه، استفاده از این متغیرها در مدل باعث به وجود آمدن رگرسیون کاذب نمی‌شود.

آزمون همبستگی و هم خطی متغیرهای پژوهش

در جدول ۲، ضرایب همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن^۱ بین متغیرهای مستقل مورد بررسی جهت برآورد مدل پژوهش آمده است:

جدول ۲. نتایج آزمون همبستگی رتبه‌ای اسپیرمن بین متغیرهای تحقیق

همبستگی	کیفیت گزارشگری مالی	چرخش حسابرس	انتخاب حسابرس	اندازه شرکت	اهرم مالی	بازده	افشاء
کیفیت گزارشگری مالی	۱						
چرخش حسابرس	۰,۰۵۲	۱					
انتخاب حسابرس	۰,۱۸۵	۰,۱۱۷	۱				
اندازه شرکت	۰,۰۸۶	۰,۱۰۴	۰,۰۹۲	۱			
اهرم مالی	۰,۱۵۹	۰,۲۹۱	۰,۱۵۱	۰,۰۸۳	۱		
بازده	۰,۰۱۷	۰,۰۷۸	۰,۲۰۹	۰,۱۱۵	۰,۱۱۷	۱	
افشاء	۰,۰۶۲	۰,۱۶۵	۰,۳۶۷	۰,۲۴۲	۰,۳۰۷	۰,۱۹۴	۱

منبع: یافته‌های پژوهشگر

در جدول ۲، همان‌طور که مشاهده می‌شود، ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش نزدیک به صفر و یا از مقدار ۰,۵ کمتر می‌باشند که عدم همبستگی بین متغیرهای مستقل مدل را نشان می‌دهد و بنابراین، می‌توانیم مدل را اجرا کنیم.

آزمون انتخاب الگوی برازش

آزمون انتخاب روش ترکیبی یا تلفیقی

برای بررسی این که بین روش داده‌های ترکیبی^۲ و داده‌های تلفیقی^۳ جهت برآورد تابع موردنظر کدام یک انتخاب شود، از آزمون چاو یا F لیمر در جدول ۳، استفاده شده است:

جدول ۳. خلاصه نتایج آزمون F لیمر برای مدل‌های پژوهش

نام مدل	آماره فیشر	درجه آزادی آماره فیشر	سطح معنی‌داری
اول	۱۲,۲۰۷۵	(۹۲و۵۵۲)	۰,۰۱۳۹
دوم	۱۱,۷۳۴۱	(۹۲و۵۵۲)	۰,۰۰۸۶
سوم	۱۳,۰۶۵	(۹۲و۵۵۲)	۰,۰۱۰۸

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۳، نشان می‌دهند که احتمال آماره برای مدل‌های این پژوهش کمتر از سطح خطای ۵ درصد است، بنابراین باید از مدل ترکیبی با اثرات جهت آزمون این مدل‌ها برای پاسخ به فرضیه‌های پژوهش استفاده شود که در ادامه به آن می‌پردازیم:

آزمون انتخاب اثرات ثابت یا اثرات تصادفی

برای انتخاب بین روش ثابت و تصادفی می‌توان از آزمون هاسمن^۴ در جدول ۴، استفاده شده است:

جدول ۴. خلاصه نتایج آزمون هاسمن برای مدل‌های پژوهش

	آماره کای دو	درجه آزادی آماره کای دو	سطح معنی‌داری
اول	۱۱,۶۵۰۳	۵	۰,۲۶۱۸
دوم	۱۰,۲۷۳۴	۴	۰,۳۷۲۹
سوم	۱۱,۶۵۰۳	۵	۰,۲۶۱۸

منبع: یافته‌های پژوهشگر

جدول ۴، بیانگر رد نشدن فرضیه صفر و انتخاب روش اثرات تصادفی می‌باشد.

1 Spearman's rank correlation coefficient

2 Panel

3 Pooled

4 Hasman Test

آزمون فرضیه‌های پژوهش

تجزیه و تحلیل فرضیه اول

فرضیه اول: چرخش حسابرِس بر کیفیت گزارشگری مالی تاثیر دارد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه اول پژوهش در جدول ۵، ارائه شده است:

جدول ۵. خلاصه نتایج برآورد مدل اول پژوهش به روش اثرات تصادفی

متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی		نماد متغیر: FRQ	
مدل: رگرسیون خطی چند متغیره		نوع: ترکیبی	
$FRQ_{it} = C + \beta_1 Rot_{it} + \beta_2 Lev_{it} + \beta_4 Size_{it} + \varepsilon_{it}$			
مقاطع (تعداد): ۹۲		دوره‌ها (تعداد): ۶	
نام متغیرهای توضیحی		نماد متغیرها	
چرخش حسابرِس	Rot	۰,۳۴۵	۲,۹۵۶
اهرم مالی	LEV	۱۹۹۷,۵	۱,۱۸۴۵
اندازه شرکت	SIZE	۳۷۳۳۷,۷	۴,۷۸۹۱
عرض از مبدأ	C	۰,۱۳۲	۲,۱۱۱
ضریب تعیین	۰,۵۷۲	آماره دورین – واتسون	
آماره اف فیشر	۲۳,۵۵	احتمال آماره اف فیشر	
		۰,۰۰۰۰	
		۱,۸۱۳	

منبع: یافته‌های پژوهشگر

با توجه به جدول ۵، مقدار احتمال آماره تی متغیرهای مستقل نسبت چرخش حسابرِس، اهرم مالی و اندازه شرکت در مدل اول برآورد شده به ترتیب برابر با ۰,۰۰۰، ۰,۰۰۲۲ و ۰,۰۰۰ (عددی کمتر از سطح خطای ۵ درصد) می‌باشند. لذا می‌توان گفت که چرخش حسابرِس اثر معنی‌داری بر کسفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌گذارد. بنابراین فرضیه اصلی اول پژوهش رد نشده است.

تجزیه و تحلیل فرضیه دوم

فرضیه دوم: افشا موضوعات کلیدی صورتهای مالی بر گزارشگری مالی تاثیر دارد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه دوم پژوهش در جدول ۶، ارائه شده است:

جدول ۶. خلاصه نتایج برآورد مدل دوم پژوهش به روش اثرات تصادفی

متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی		نماد متغیر: FRQ	
مدل: رگرسیون خطی چند متغیره		نوع: ترکیبی	
$FRQ_{it} = C + \beta_1 DOA_{it} + \beta_2 DED_{it} + \beta_3 DOI_{it} + \beta_4 DOL_{it} + \beta_5 Inter_{it} + \beta_6 WC_{it} + \beta_7 FS_{it} + \beta_8 SR_{it} + \beta_9 COA_{it} + \varepsilon_{it}$			
مقاطع (تعداد): ۹۲		دوره‌ها (تعداد): ۶	
مشاهده‌ها: ۵۵۲			
نام متغیرهای توضیحی	نماد متغیرها	ضرایب	آماره تی
افشاء دارایی	DOA	۰,۳۲۳	۲,۰۰۸
افشاء بدهی	DED	۰,۱۲۱	۲,۱۷۲
افشاء درآمد و هزینه	DOI	۰,۲۶۲	۳,۵۱۱
افشاء زیان انباشته	DOL	۰,۱۴۷	۱,۳۵۶
تفسیر اطلاعات	Inter	۰,۴۵۴	۴,۳۹۰
تفسیر سرمایه در گردش	WC	-۰,۲۲۶	-۱,۱۸۹
تفسیر وضعیت آینده شرکت	FS	۰,۲۶۴	۰,۶۱۳
اظهار نظرها در مورد مسئولیت اجتماعی	SR	-۰,۱۲۶	-۰,۸۳۰
تداوم فعالیت	COA	۰,۴۶۱	۳,۷۰۰
عرض از مبدا	C	۰,۱۲۶	۲,۱۱۱
ضریب تعیین	۰,۶۳۰۲۵۹		آماره دورین - واسون
آماره اف فیشر	۴,۵۱۹۴۶۶		احتمال آماره اف فیشر
			۰,۰۰۰۰۱
			۱,۴۷۹۹۳

منبع: یافته‌های پژوهشگر

در جدول ۶، مقدار احتمال آماره تی متغیرهای وابسته نسبت افشاء دارایی و بدهی، درآمد و هزینه، زیان انباشته، تفسیر اطلاعات، تفسیر سرمایه در گردش، تفسیر وضعیت آینده شرکت، اظهار نظرها در مورد مسئولیت اجتماعی و تداوم فعالیت عددی کمتر از سطح خطای ۵ درصد می-باشند. لذا می توان گفت که افشاء اطلاعات اثر معنی داری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می گذارد. بنابراین فرضیه اصلی دوم پژوهش رد نشده است.

تجزیه و تحلیل فرضیه سوم

فرضیه سوم: انتخاب حسابر بر گزارشگری مالی تاثیر دارد.

نتایج حاصل از بررسی فرضیه سوم پژوهش در جدول ۷، ارائه شده است:

جدول ۷. خلاصه نتایج برآورد مدل سوم پژوهش به روش اثرات تصادفی

متغیر وابسته: کیفیت گزارشگری مالی		نماد متغیر: FRQ	
مدل: رگرسیون خطی چند متغیره		نوع: ترکیبی	
$FRQ_{it} = C + \beta_1 Choice_{it} + \beta_2 Lev_{it} + \beta_3 Size_{it} + \beta_4 ROA_{it} + \varepsilon_{it}$			
مقاطع (تعداد): ۹۲		دوره ها (تعداد): ۶	
مشاهده ها: ۵۵۲			
نام متغیرهای توضیحی	نماد متغیرها	ضرایب	آماره تی
انتخاب حسابر	Choice	۰,۰۲۲	۲,۲۴
اهرم مالی	Lev	-۰,۱۰	-۴,۹۶
اندازه شرکت	Size	-۰,۰۲۵	-۴,۲۲
بازده	ROA	-۰,۲۳	۴,۰۴۲
عرض از مبدأ	C	۰,۱۳۲	۲,۱۱۱
ضریب تعیین	۰,۳۱	آماره دورین – واتسون	۲,۰۰
آماره اف فیش	۳,۹۵	احتمال آماره اف فیش	۰,۰۰۰۰

منبع: یافته های پژوهشگر

در جدول ۷، مقدار احتمال آماره تی متغیرهای مستقل نسبت انتخاب حسابر، اهرم مالی، اندازه شرکت و بازده در مدل سوم برآورد شده به ترتیب برابر با ۰,۰۲، ۰,۰۰۰، ۰,۰۰۰، ۰,۰۰۰ و ۰,۰۴۱ (عددی کمتر از سطح خطای ۵ درصد) می باشند. لذا می توان گفت که انتخاب حسابر اثر معنی داری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می گذارد. بنابراین فرضیه اصلی سوم پژوهش رد نشده است.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش به دنبال مطالعه رابطه حسابر بر گزارشگری مالی با نقش افشا صورت های مالی بوده است. با توجه به نتایج فرضیه اول به این نتیجه رسیدیم که چرخش حسابر اثر معناداری بر کیفیت گزارشگری مالی دارند و لذا فرضیه اول تحقیق رد نشده است. بر اساس **تئوری نمایندگی**، چرخش حسابر به دلیل ایجاد نگاه بی طرفانه و جدید، می تواند تضاد منافع بین مدیریت و ذینفعان را کاهش دهد. حسابر جدید با زاویه دید تازه، احتمال بیشتری برای شناسایی تخلفات یا مشکلات مدیریتی دارد. این مسأله با یافته های پژوهش های تری (۲۰۱۴) و هرت و همکاران (۲۰۱۳) همخوانی دارد که نشان می دهد تغییر حسابر می تواند تعهدات مدیریت به شفافیت را افزایش دهد. با توجه به نتایج فرضیه اول به این نتیجه رسیدیم که افشاء موضوعات کلیدی صورت های مالی اثر معناداری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران دارند. لذا فرضیه سوم تحقیق رد نشده است. افشای شفاف موضوعات کلیدی با **تئوری شفافیت و تئوری ذینفعان** هم راستا است. این تئوری ها تأکید دارند که اطلاعات شفاف و جامع، بهبود اعتماد ذینفعان و سرمایه گذاران را به دنبال دارد. با افشای کامل موضوعات کلیدی، درک بهتری از وضعیت مالی شرکت فراهم می شود و تصمیم گیری بهتری برای ذینفعان ممکن می شود. این نتیجه مطابق با یافته های مارکوس و همکاران (۲۰۱۷) است که نشان دادند شفافیت اطلاعات، شانس پیش بینی بهتر عملکرد آتی شرکت را افزایش می دهد. با توجه به نتایج فرضیه اول به این نتیجه رسیدیم که انتخاب حسابر اثر معناداری بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران دارند. بر اساس **تئوری کیفیت اطلاعات**، تجربه و صلاحیت حسابرسان بر توانایی آن ها در شناسایی و

گزارش‌دهی مشکلات اثرگذار است. حسابرسان با تجربه، توانایی بیشتری در اعمال استانداردهای حرفه‌ای و استفاده از قضاوت‌های تخصصی دارند که باعث بهبود کیفیت گزارشگری می‌شود. این یافته با پژوهش‌های خلیل و همکاران (۲۰۲۲) و زندی و همکاران (۲۰۱۹) هم‌خوان است و بر اهمیت انتخاب حسابرِس‌های حرفه‌ای و باصلاحیت تأکید دارد.

انتخاب حسابرِس به‌عنوان یک موضوع مهم در بازار سرمایه و حرفه حسابرسی، توجه بسیاری از محققان و فعالان حرفه‌ای را به خود جلب کرده است. این موضوع از نظر درک وضعیت بازار خدمات حسابرسی و ارزیابی میزان رقابت در این حرفه اهمیت ویژه‌ای دارد. الزامات افشا و واکنش بازار به انتخاب حسابرِس، با هدف کاهش تمایل مدیریت صاحبکار به استفاده از گزارش‌های حسابرسی مطلوب و روش‌های خاص حسابداری طراحی شده‌اند. پژوهش حاضر نیز تأثیر انتخاب حسابرِس بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران را بررسی کرده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد بین چرخش حسابرِس و کیفیت گزارشگری مالی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. این یافته بیانگر آن است که موسسات حسابرسی که از حسابرسان با دیدگاه قوی‌تر و تخصص بالاتر بهره می‌برند، در کشف انحرافات مالی و ارائه گزارش‌های باکیفیت توانایی بیشتری دارند. اگرچه کیفیت گزارشگری مالی تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار دارد، چرخش حسابرِس به‌عنوان یک عامل کلیدی بر این کیفیت اثرگذار است. همچنین، یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که انتخاب حسابرسان باکیفیت، که دارای کارکنان آموزش‌دیده و خبره هستند، منجر به ارتقای کیفیت حسابرسی و در نتیجه، بهبود کیفیت گزارشگری مالی می‌شود. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود شرکت‌ها برای افزایش کیفیت گزارشگری مالی خود، از حسابرسان واجد شرایط، آموزش‌دیده، مسلط به فناوری‌های نوین و دارای تجربه کافی استفاده کنند. به سرمایه‌گذاران توصیه می‌شود در بررسی شرکت‌ها، به کیفیت گزارشگری مالی توجه ویژه‌ای داشته و به نوع حسابرِس برای ارزیابی قابلیت اعتماد صورت‌های مالی دقت کنند. همچنین، به مدیران شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود که با تقویت کیفیت گزارش‌های مالی، زمینه‌ای فراهم کنند تا این گزارش‌ها برای سرمایه‌گذاران شفاف‌تر و قابل درک‌تر باشند. پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های آتی به چند نکته زیر توجه شود:

- تکرار این پژوهش با در نظر گرفتن معیارهای دیگر ارزیابی کیفیت گزارشگری مالی مانند معیار ارزش پیش بینی کنندگی سود، صادقانه گزارش نمودن سود، به موقع گزارش نمودن سود و غیره.
- تکرار این پژوهش با استفاده از معیارهای دیگری همچون تعداد کارکنان، سال تأسیس و میزان سابقه کاری، جهت طبقه‌بندی مؤسسه‌های حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران به مؤسسه‌های حسابرسی بزرگ و کوچک.
- بررسی دوباره پژوهش در صنایع مختلف و مقایسه نتایج هر صنعت با صنایع دیگر.

تعارض منافع

نویسندگان هیچگونه تعارض منافع در ارتباط با این مقاله با هیچ شخص یا سازمانی ندارند.

سپاسگزاری

از داوران محترم این مجله و تمام کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری رسانده‌اند، تقدیر و تشکر می‌نمایم.

منابع و مأخذ

- ارواحی، ساسان، رجایی زاده هرنیدی، احمد. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر حاکمیت شرکتی و کیفیت حسابرسی داخلی بر کیفیت گزارشگری مالی. نشریه علمی رویکردهای پژوهشی نوین مدیریت و حسابداری، ۶(۲۰)، ۳۹-۵۵.
- اروجللو، قنبر، تابش، محمدحسین، اصلی زاده، احمد، عسگری، محمدرضا. (۱۳۹۶). تأثیر اندازه هیئت مدیره بر کیفیت گزارشگری مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران.
- امیرآزاد، میرحافظ، برادران حسن‌زاده، رسول، محمدی، احمد، تقی زاده، هوشنگ. (۱۳۹۷). مدل جامع عوامل موثر بر کیفیت گزارشگری مالی در ایران به روش نظریه‌پردازی زمینه‌بنیان. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۱۰(۴)، ۲۱-۴۲.
- حاجیه‌ها، زهره، چناری، حسن. (۱۴۰۲). تأثیر قابلیت مقایسه حسابداری بر کیفیت گزارشگری مالی با تأکید بر کیفیت حسابرسی. قضاوت و تصمیم‌گیری در حسابداری، ۵(۲)، ۸۷-.
- رابطی خطیبی، محمد ابراهیم و خسروی پور، نگار، ۱۴۰۲، بررسی اثرات وجود نظام کنترل داخلی و پیچیدگیهای سازمانی بر کیفیت گزارشگری مالی.

رحمانی، حلیمه، ترایان، محسن، سلگی، اکرم. (۱۳۹۵). تاثیر ویژگیهای شرکت بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران.

رسولی، فاطمه، ۱۴۰۳، نقش واسطه گری حاکمیت شرکتی در تاثیر فرهنگ مالیاتی بر کیفیت گزارشگری مالی، ششمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی الگوهای نوین مدیریت کسب و کار در شرایط ناپایدار، تهران.

شاهعلیزاده، بیتا. (۱۴۰۳). ارائه مدل جامع چند بعدی برای ارزیابی کیفیت اطلاعات مالی شرکتهای. مجله حسابداری و شفافیت مالی، دوره: ۲، شماره: ۲.

مرادیان، زهرا و حیدری فرد، نرگس، ۱۴۰۳، تاثیر ریسک های اعتباری، عملیاتی و نقدینگی بر کیفیت گزارشگری مالی بانک های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، هجدهمین کنفرانس بین المللی ترندهای مدرن مدیریت، حسابداری، اقتصاد و بانکداری با رویکرد رشد کسب و کارها.

هداوند، لیا، ۱۴۰۳، بررسی اهمیت داده های ورودی بر کیفیت گزارشگری مالی در شرکتهای تولیدی، ششمین کنفرانس ملی و سومین کنفرانس بین المللی الگوهای نوین مدیریت کسب و کار در شرایط ناپایدار، تهران.

Abed Ibtihal A. Hussin Nazimah. Haddad Hossam. Mahmoud Nidal Al-Ramahi. Mostafa A. Ali (2022) The Moderating Impact of the Audit Committee on Creative Accounting Determination and Financial Reporting Quality in Iraqi Commercial Banks. <https://doi.org/10.3390/risks10040077>

Abed, I.A.; Hussin, N.; Haddad, H.; Almubaydeen, T.H.; Ali, M.A. (2023) Creative Accounting Determination and Financial Reporting Quality: The Integration of Transparency and , Disclosure J. Open Innov. Technol. Mark. Complex. 2023, 8, 38. <https://doi.org/10.3390/joitmc8010038>

Armstrong, C.S, Guay, W.R & Weber, J.P. (2019), "The Role of Information and Financial Reporting in Corporate", Journal of Accounting and Economics, 50 (2), PP. 179–186.

Gros, M., Koch, S., & Wallek, C. (2017). Internal audit function quality and financial reporting: results of a survey on German listed companies. Journal of Management & Governance, 21(2), 291–329.

Kaawaase, T. K., Nairuba, C., Akankunda, B., & Bananuka, J. (2021). Corporate governance, internal audit quality and financial reporting quality of financial institutions. *Asian Journal of Accounting Research*, 6(3), 348-366.

Pham, Q. T., Ho, X. T., Nguyen, T. P. L., Pham, T. H. Q., & Bui, A. T. (2023). Financial reporting quality in pandemic era: case analysis of Vietnamese enterprises. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 13(1), 330-352.

Pucheta-Martínez, M. C., & García-Meca, E. (2014). Institutional investors on boards and audit committees and their effects on financial reporting quality. *Corporate Governance: An International Review* ۲۲, (4) ۳۶۳-۳۴۷.

Purnama, D. C., Razak, I., & Samosir, P. S. (2024). The Influence of Job Rotation, Competency, and Audit Tenure on The Quality of Audit Results Through the Independence of the Auditors of PT Difaya Terampil Mandiri. *Valley International Journal Digital Library*, 6194-6203.

Synn, C., & Williams, C. D. (2024). Financial reporting quality and optimal capital structure. *Journal of Business Finance & Accounting*, 51(5-6), 885-910.